

Ferran Sintes

L'altre dia, de pagès...

històries, incidents i situacions quotidianes



L'altre dia, de pagès...

Ferran Sintes Janer

A Jaume Miranda, per haver estat el lector més incondicional d'aquestes línies i per encoratjar-me a publicar-les en aquest aplec

L'altre dia, de pagès...

Primera edició: juny de 2011.
Autor del text i dels dibuixos: © Ferran Sintès.
Edita: grup esspiral.
Imprès a Impremta digital Institut.
Dip. Legal: PM 973-2011.

No es permet la reproducció total o parcial d'aquest llibre per qualsevol mitjà, incloent-hi el tractament informàtic i la reprografia, sense permís dels titulars del copyright.

www.ferransintes.com
www.esspiral.cat

Índex

Presentació.....	5
Un professional de bon de veres.....	11
Sí, <i>cariño</i>	18
Es ciurons d'en Miquelet.....	21
El vi i la mili.....	27
L'andròmina.....	33
El moix que jugava amb un ratolí.....	39
L'horeta saludable.....	44
Una excursió a Bellver.....	56
El barbull d'aquelles gestes èpiques.....	60
<i>Bares, que lugaes</i>	65
Na Maruxa.....	72
En Bernat i el Sol.....	78
Regaleu-me un Sonotone.....	81
<i>Constry</i>	85
La por.....	88

Val més no llegir aquest article	93
I una llet!	96
Na Felipa i el francès	100
L'home transparent	103
Un pa moreno	108
La gran confabulació dels adults	113
La vida curta, i frustrada, de n'Smartphone.	117
Nadal Batle	123
No us grateu si teniu picor.	128
No us perdeu el vostre propi funeral	131
Que rara és la gent	136
Si teniu unes Converse.	141
Un equívoc morfològic	144
Eufemismes.	148
Llegir a les Golfes	153

Tota iniciativa té un principi. En el cas d'aquest llibre, que no és més que un aplec de narracions curtes, s'inicia per una circumstancia casual. Durant la major part dels cursos de l'escolarització de la meua filla a Mata de Jonc, vaig ser elegit com a vocal a la junta de l'APA. En períodes anteriors, aquesta entitat, havia publicat un butlletí que es deia "Cop d'ull". Les juntes de les APA tenen un handicap ineludible que és la constant renovació dels seus membres. En alguns cursos la junta es renova totalment, no disposant de cap membre veterà que ensenyi als nouvinguts com es fan les activitats. Per aquesta raó es va deixar de publicar el Cop d'ull. En el curs en el qual vaig entrar per primera vegada, com a vocal, hi havia dues mares molt compromeses que havien recuperat el butlletí amb un coratge i una voluntat admirables. No tan sols havien de cercar notícies i continguts pel butlletí sinó que, a més, s'havien de barallar amb el Word per a maquetar la revisteta.

Naturalment vaig oferir la meva cooperació per alleugerir aquest sobre-esforç i perquè em dedico al disseny gràfic. Ràpidament la publicació va tenir un aspecte professional i la junta, i sobre tot na Nona i na Xisca, es varen alegrar moltíssim.

Ja havia paginat tres o quatre butlletins (la periodicitat era mensual) i va resultar que en una determinada edició no disposava de prou material per omplir les quatre pàgines de la publicació. El Cop d'ull es componia d'un, o dos, DIN A3 doblegats, consegüentment tenia quatre, o vuit, pàgines DIN A4. Presentar una pàgina òrfena, en blanc, em va semblar molt poc professional. Normalment en publicacions més extenses, que incorporen fotografies i anuncis, disposes d'elements per distribuir espais i quadrar la paginació però en aquella ocasió no hi havia cap material per omplir l'esmentada pàgina.

Per sortir-ne del tràngol vaig pensar que el més fàcil seria escriure unes línies, parlant de qualsevol cosa, i endavant les atxes! També vaig pensar que redactant un article, a més, introduiria un precedent que estimularia a altres pares, o mares, a participar en el Cop d'ull (això no ho vaig aconseguir mai). L'experiència em va agradar i va tenir accep-

tació. A les següents publicacions ja maquetava amb aquest recurs: si sobrava espai introduïa el meu article. Aquest llibre és, doncs, l'aplec de la majoria dels articles publicats en el Cop d'ull més alguns d'inèdits que he escrit després de deixar Mata de Jonc. A mesura que transcorrien els mesos, i sobretot a l'estiu, anava acumulant articles i quan arribava el dia de maquetar ja disposava, en reserva, d'escrits de diverses extensions.

Aquest truc, o recurs, l'he traslladat a una altra publicació: s'Encruia. És una revista, més completa i més literària, editada per l'Associació de Veïns de Deià. En ella també utilitzo els meus articles per quadrar la paginació si és necessari.

El curiós de tot plegat és que jo no sabia que m'agradés escriure. Evidentment no trobareu en aquest llibre literatura de pes. No tinc prou ofici per comparar-me en qualsevol escriptor.

Publicar en el butlletí de l'APA de l'escola va suposar un gran avantatge: el contacte directe amb els lectors, tan pares com alumnes. El tercer o quart article va significar la consolidació de l'afany d'escriure després de rebre l'acceptació i l'enhorabona de bona part de la gent matajonquera. És

l'article *Sí cariño*. Va causar impacte. Va agradar l'originalitat i el llenguatge directe i natural. Des d'ençà vaig saber que molta gent, el primer que feia quan rebia el Cop d'ull, era gira'l per llegir la darrera pàgina que és on apareixia normalment el meu article.

Si l'article *Si cariño* va causar impacte n'hi va haver un que fins i tot va crear una espècie de club de fans: *L'andròmina*. En aquesta narració faig referència al cotxe que aleshores tenia, qualificant-lo d'andròmina per vell, copejat i desastrat. Alguns pares se'l quedaven mirant tot comprovant el que havia escrit d'ell. Alguns companys de la meua filla (cursaven l'ESO) quan la acompanyava a l'escola, en veure'ns arribar, no podien reprimir-se d'exclamar – Ei! Mireu... l'andròmina! Aquells que te-



nien l'oportunitat de colcar en aquest cotxe presumien d'haver-hi estat! Uns dies abans que el donés de baixa alguns es varen fer una foto de comiat, amb ell. Aquesta foto, no podia ser d'altra manera, està penjada en el Twenty. Tot i que a nivell molt local, va ser un cotxe famós.

Alguns articles s'han d'entendre en el context del Cop d'ull. Només alguns, tots els altres no tenen res a veure amb l'escola ni amb l'educació, de fet, la majoria, són petites narracions contant vivències personals pròpies o d'altres persones. Algunes narracions són pura fantasia. Hi va haver pares que m'inquiriren si allò que contava era cert. Tots els articles que narren experiències personals són veritat, però la realitat sovint és massa fada si es descriu amb precisió fidel, cal, doncs, afegir-hi sal. Això és el que he fet. Exagerar o mentir lleugerament, o donar una "cobertura literària", per a que la narració tingui la seva gràcia. Els mallorquins tendim a ser hiperbòlics de manera que faig honor a les meves arrels.

L'encapçalament dels articles amb la frase: **l'altre dia, de pagès...** la vaig usar una vegada i em va agradar, de manera que l'he feta servir com a marca identitària, de fet també m'ha servit per

donar un títol al present llibre. No sé si a Catalunya s'usa aquesta expressió, però aquí, a Mallorca, és habitual. Els mallorquins ens expressem amb molta imprecisió. Un parell no són dos, són alguns. Un dia de pagès fa referència a una data indeterminada. Pot ser fa unes setmanes, uns mesos o més d'un any. Funciona, en aquestes narracions, com els encapçalaments de les rondalles: hi havia una vegada, quan les pedres xerraven... Aquestes frases et transporten i et predisposen a capbussarte en un espai irreal, mític o màgic.

L'ordre dels articles no correspon a un ordre cronològic de publicació en el Cop d'ull o a s'Encruia. Si em demaneu perquè he decidit barrejar-los sense ordre ni concert us contestaré que no ho sé.

Us agraeixo el coratge de llegir aquestes lletres. Si us agraden, si us plau, recomaneu-les a les vostres amistats.

Ferran Sintès Janer

Un professional de bon de veres

L'altre dia, de pagès, vaig rompre una Uralita travessant-la per ull. Aquesta planxa era la teulada que cobria uns quartets que tenim en el jardí de casa on hi desem (també podríem dir on hi oblidem) tot el trastòrum que no fem servir, però que mai llencem. La qüestió és que fan paret amb el veí. Ell, fa més de quinze anys, va plantar una heura per la banda de casa seva que envaí la meva teulada. Creixé molt i molt fins a desenvolupar, pràcticament, un bosquet. Alguns troncs de la maleïda heura eren tan gruixuts com el braç d'en Rafa Nadal. *Mea culpa* per l'abandonament. Vull dir que mai vaig fer el manteniment que cal en aquestes situacions. Si de bon principi hagués tallat l'heura, quan era tendra i novella, no hagués arribat mai a tenir el volum, preocupant i disforjo, que aleshores presentava. El bosquet no feia més que brutor, guanyar pes i acollir nius de rates. Va arribar el moment en el qual calia prendre una decisió taxativa: mans al xerrac i a tallar l'heura!



Per l'edat que tinc estic obligat a saber moltes coses. Diuen que sap més el Diable per vell que per Diable. Bé doncs, per mala sort, una no sabia: que la Uralita no aguanta el pes d'un home com jo, que no som precisament un home esquifit. Essent aquesta planxa una superfície ondulada vaig pensar que resistiria el meu pes. Ben confiat

vaig procedir a la tala de l'heura amb un xerrac de poda. Sort que la serra mecànica la tenia en el taller de reparació, doncs estava avariada. Si hagués funcionat ara tindria, de segur, un braç o una cama menys. Anava serrant i llançant les restes de poda, escombrant la terra dipositada a les canaletes. Traginava allà dalt sense cap problema. Quan duia mitja teulada neta es va fer fosc. Vaig deixar la feina per l'endemà.

Us he de dir que la teulada fa deu metres per metre i mig. Tot un dia vaig fer feina sense problemes. La Uralita aguantava bé i si he de dir la veritat ni tan sols tenia cap pensament sobre la resistència de la maleïda planxa. Quasi al final, duia vuit metres nets de terra i heura, vaig topar amb els troncs més gruixuts i més entreverats. L'heura reptava sobre ella mateixa formant un autèntic laberint de troncs, branques, branquillons i fullam impenetrable. M'hi vaig haver d'aferrar fort a la feina. Molta paciència i anar fent tot desembullant aquella insondable boscúria. Calia serrar fent molta força i, ignorant la feblesa del substrat que em sostenia, vaig prémer el genoll contra la Uralita amb excessiva força. Les lleis de Newton referents al procés físic que duia a terme es varen manifestar en mili-segons. Catacrac! Es va rompre la planxa i vaig passar per ull!

Sentir un tro i trobar-me de peus a terra amb tot el cos dolorit va ocorre en un instant. Vaig topar amb uns cavallets de ferro que tenia en el quartet. Un bocí de la planxa penjava del llindar de la porta. Per sortir vaig haver d'ajupir-me. Estava espantat i vaig cridar com un animal. La meva dona i quasi tot el veïnat del barri (és molt petit) van venir a socórrer-me. Per sort la barrera estava oberta. Les ferides externes no semblaven serioses però, per descartar danys interns a les costelles o als ronyons, anàrem a Urgències.

No us avorriré, ara, contant-vos l'estada de quatre hores a l'hospital. Ja us ho podeu imaginar. Esperar, esperar, esperar i tornar a esperar. Radiografies, anàlisis etc. Jo em faig creus de les pel·lícules que fan per la tele amb el tema de les urgències hospitalàries (*Urgencias, Hospital Central* etc.). Tothom corre amunt i avall marcant un ritme trepidant. La realitat és ben diferent. A l'Hospital ningú frisa. Tot es fa amb lentitud. Les esperes són interminables. Les anàlisis no arriben. Espera. La doctora no hi és. Ara resulta que canvien de torn... després de tota la mandanga arriba el diagnòstic: Noi, a banda del cop que has rebut tot està bé. Cap costella rompuda, cap mal en els ronyons i les anàlisis no detecten res anormal. Pren un Nolotil pel dolor.

I aquí és on entra el professional de bon de veres. Al llarg de la meua història personal he tingut moltes topades. No ho dic en sentit figurat. Topades, accidents, caigudes i tota mena de traumes. De petit mumare m'encapellava amb una "xixonera". Era una mena de capell o corona feta de vímet i fermada al cap de manera que quan queia no m'esbonyava. I la duia perquè queia molt.

De jovenet anava amb Vespino. Una vegada vaig abonyegar una furgoneta de Yoplait. No recordo, ni vaig recordar aleshores, per quines santes punyetes anava en direcció contrària i perquè a la cruïlla no vaig veure la furgoneta. Vaig despertar a l'Hospital amb la cara inflada com un globus. Quan em deixaren un mirall vaig pensar que durant el coma m'havien canviat per una altra persona. No em reconeixia ni mumare. El curiós és que vaig tenir la sensació de tornar a néixer. Sembla un tòpic, però no ho és. Vaig trigar un cert temps a recordar, fins i tot a ser conscient de la meua vida anterior. De petit vaig caure dins un estable on hi havia un ase...

**EL LLIBRE COMPLET
ÉS A LA VENDA A:**

<http://www.ferransintes.com/>